

MIESTO GYVENIMAS

(/MIESTO-GYVENIMAS.HTML)

TEISĖTVARKA

(/KRIMINALINES-NAUJIENOS.HTML)

SPORTAS

(/SPORTO-NAUJIENOS.HTML)

KULTŪRA IR PRAMOGOS

(/KULTURA-IR-PRAMOGOS.HTML)

ŠIAULIEČIŲ NUOM

(/SIAULIECIU-NUO

ŠVIETIMAS

(/SVIETIMAS.HTM

SVEIKATOS KODAS

(/SVEIKATOS-KODAS.HTML)

KEPAM IR VERDAM

(/KEPAM-IR-VERDAM.HTML)

ARCHYVAS

(/ARCHYVAS.HTML)

ZMONES

(/ZMONES.HTML)

ŠIAULIŲ KRAŠTE

(/SIAULIU-KRASTE.HTML)

KABRIOLETAS

(/KABRIOLETAS.HTML)

MANO NAMAI

(/MANO-NAMAI.HTML)

GROŽIO RECEPTAI

(/GROZIO-RECEPTAI.HTML)

VERSLAS

(/VERSLAS.HTML)

IVAIRIOS NAUJIENOS

(/IVAIRIOS-NAUJIENOS.HTML)

ŠIAULIAI 781

(/SIAULIAI-780.HTML)

Pradžia (/) Kultūra ir pramogos (/kultura-ir-pramogos.html) Kultūros kirtis. Fotografijos ir tapybos dialogas

Kultūros kirtis. Fotografijos ir tapybos dialogas (/kultura-ir-pramogos/37202-kulturos-kirtis-fotografijos-ir-tapybos-dialogas.html)

Remigijus VENCKUS

Peržiūros: 316

Marijos ŠILEIKAITĖS-ČIČIRKIENĖS ir Manto MISEVIČIAUS-SIM nuotr.

Marijos ŠILEIKAITĖS-ČIČIRKIENĖS ir Manto MISEVIČIAUS-SIM nuotr.

Rubrikos „Kultūros kirtis“ autorius Vilniaus Gedimino technikos universiteto Kūrybinių industrijų fakulteto Pramogų industrijų katedros vedėjas doc. dr. Remigijus Venckus yra pripažinęs, kad vienas iš asmenų pastūmėjusių kurti fotografiją buvo panevėžietė fotografė Marija Šileikaitė-Čičirkienė. Tad šia proga kviečiame skaityti doc. dr. R. Venckaus straipsnį apie menininkės ir jos sūnaus Manto Misevičiaus-Sim (kompiuterinės grafikos kūrėjo) kartu sukurtą naujausią kūrybos ciklą „Drobė dviems“. Taip pat kviečiame skaityti ir parengtą interviu su menininkais.

Apie kūrybinio dueto rezultata

„Drobė dviems“ – tai ne tik dviejų menininkų susitikimas, dviejų kartų kūrybinis pokalbis, vienas kito kūrybos pratęsimas bei papildymas, bet ir nuoširdi motinos ir sūnaus diskusija.

Naujoji Marijos Šileikaitės-Čičirkienės ir Manto Misevičiaus-Sim kūrybinių kolekcija taip pat gali būti traktuojama ir kaip amžinos tapybos bei fotografijos diskusijos revizavimas.

Verta prisiminti, kad fotografija pirmiausia buvo išrasta kaip mokslo eksperimentas, vėliau ji tapo pramoga, o dar vėliau – menu.

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv)

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv)

Perla prisiminti, kad fotografija pirmą kartą buvo išrasta kaip mokslo eksperimentas, vėliau ji tapo priemonė, o dar vėliau – menu.

Paminėtina, kad fotografija nuolat siekė pasikėsinti į „aukštųjų menų olimpą“ ir atrasti savąją, labiausiai tapybai lygiavertę vietą. Taip fotografija, ieškodama savo tikrosios padėties kultūroje, išvystė naują pasaulio stebėjimo ir dokumentavimo tradiciją, kurią vis dar puoselėja Marija, net ir paskutiniu metu sukurtuose naujose fotokolekcijose.

Žvelgiant į praeityje vykusias tapybos ir fotografijos diskusijas galima pastebėti, kad tapyba ne visada tinkamai sugebėjo konkuruoti su tobulėjančia fotooptika ir fotoatspaudu.

Būtent tai ir leido jai (tapybai) atrasti abstrakčiąją liniją, dėmių, spalvinių kontrastų kalbą, kurią savo minimaliais potėpiais ir vientaisiais spalviniais klotiniais ant Marijos nuotraukų paviršiaus dar kartą revizuoja Mantas.

Kokį bendrumą demonstruoja Marijos ir Manto kūrybinis dialogas naujoje kūrinių kolekcijoje? Marijos fotografijos kompozicija minimali, t. y. nuotraukos tarytum sukurtos sulaikius kvėpavimą. Minimali ir kone konstruktyvi kompozicija užlaiko kažką, ko gali geisti žiūrovas ir kas vis tik lieka nežinomuju bet intuityviai patiriamu; taigi Marija sukuria nuotaiką, kurios įvardijimui atsakymą turi surasti kiekvienas žiūrovas. Šiai komplikuotai užduočiai padeda Manto kūrybinis gestas. Aiškiai pastebimais, bet labai apgalvotais potėpiais Mantas dengia fotodetales kontrastingos spalvos dažų. Taip atitinkamos fotokompozicijos dalys „suplokštėja“. Galiausiai apimtis tampa visiškai neberekalinga, o atpažįstami ir tarsi iškirpti esminiai elementai sukonkretina fotopasakojimą, t. y. jį siaurina iki maksimaliai galimo minimumo.

Dažų padengtos fotografijos gerokai labiau geometrizuoja visą gyvenimą Marijos puoselėta fotokompozicija. T. y. Manto kūrybinis gestas išryškina Marijai būdingą gana racionalizuotą, geometrinių formų kompoziciją. Tokiu būdu Marija ir Mantas savo kūriniams grįžta prie to, ką fenomenologas Edmundas Husserlis vadino „formos geometrija“.

Taigi husserliškoje geometrijoje Marijos ir Manto kūriniai galėtų būti traktuojama kaip ypač racionaliai išspręstos vaizdo konstrukcijos: kadro komponavimas, optikos parinkimas, potėpiais išskiriama forma, spalviniai kontrastai, etc.

Vis dėlto vizualusis naujosios kūrinių kolekcijos sluoksniu tėra tik matomas kaip neva tobulas. Absoliučios kūrinio formos tobulybės nėra, kaip ir pirminio, fotografinio tobulo atvaizdo, pirminio fiksuoto tobulo pasakojimo tapyboje. Ši neva egzistuojanti tobulybė – tai iliuzija, kuria žaidžia abu autoriai. Taigi žvelgdamas į Marijos ir Manto kūrybą aš ir pats (kaip ir poststruktūralistas Jacques’as Derrida) esu linkęs sukritikuoti tobulą „formos geometriją“. Dar kartą kartoju, neapsigaukime – tobulybę drąsiai ir išradingai kritikuoja abu menininkai, puoselėdami fotografijos ir tapybos dialogą.

Pastebėtina, kad Husserlis geometrijoje matė absoliutų ir teisingą žinojimą. Šis žinojimas nekvestionuojamas ir nekintantis, nors žmogaus intuityva ne visada yra vienoda. Šiuo atveju (fotografijos ir tapybos dialoge) kiekvieno žmogaus žinojimas yra susijęs su vidine priešara, kurią ir bando išprovokuoti Marija ir Mantas.

Pabaigai galima konstatuoti, kad susitikdami su Marijos ir Manto kūrybinio dialogo rezultatu mes susitinkame su kritiniu formos geometrijos apmąstymu. Abu autoriai mus priverčia susimąstyti apie kanoniškas fotografijos ir tapybos tobulumo deklaracijas, kurios gali mums atsiverti kaip didelis ir iliuzinis kultūros naratyvas. Marija ir Mantas gana drąsiai griaua tobulumo iliuzijas ir kviečia žiūrovą kūrybiškai mąstyti bei išgyventi naująją meno kolekciją.

Pokalbis apie kūrybą

Marija, kaip jūsų gyvenime atsirado fotografija? Kokie jūsų buvo pirmieji žingsniai? Kaip vystėsi jūsų kūryba iki šių dienų? Kokios yra svarbiausios ir jums pačiai mieliausios išvystytos temos?

Marija: Kaip ir daugelis dalykų gyvenime, fotografija tiesiog ėmė ir nutiko mano gyvenime. Visada domėjausi vizualiniais menais. Kur bebūdama lankiau parodas – grafikos, tapybos, fotografijos. Be galo myliu gerą poeziją.

Pirmiausia aš pradėjau fotografuoti medžius. Pirmą kartą nuotraukas parodžiau Fotomenininkų sąjungos seminare Nidoje. Atmenu, kaip į juos atkreipė dėmesį garsus fotomenininkas Gintautas Trimakas. Jo dėmesys buvo didžiulis paskatinimas kurti. Taip ir prasidėjo didžioji mano fotografijos kūrybos odiseja. Turiu pastebėti, kad specialiai niekada neieškojau savo kūrybos temų. Jos nutinka savaime ir kurį laiką lieka gyventi mano kasdienybėje.

Marija, ar kada nors jūs galvojote apie fotografijos ir tapybos dialogą ir ką galvojote? Ar šis dialogas yra įmanomas ir tikslingas bei naudingas fotomenininkui?

Marija: Niekada negalvojau apie tokį projektą. Bet jis visuomet buvo įmanomas ir, sakyčiau, gana įdomus. Tiesą sakant aš niekada nežinojau savo kūrybos galutinio rezultato. Tapybos ir fotografijos dialogas atrodo lyg staiga užgriuvusi meilė. Ar ši meilė tikrai yra tikslinga ir naudinga, manau, parodys laikas.

Naujosios kūrinių kolekcijos, pavadintos „Drobė dviems“, pagrindas yra Marijos kūriniai. Galbūt jūs, Marija, galėtumėte papasakoti, kokia fotografijų kolekcija tapo naujųjų kūrinių pagrindu? Kaip kūrėte šią fotografiją, koks buvo tikslas ir ką ji pasakoja?

Marija: Namuose jau kurį laiką supakuota stovėjo mano kita paroda „It.juodai/baltai“, atspausdinta ant drobės dar 2008 m. Perkilnojant šias drobes iš vienos vietos į kitą man kilo nauja idėja – suteikti naują vizualinį pasakojimą.

Fotografijos ir tapybos dialogas susideda iš dviejų dalių. Visi žmonių portretai sukurti remiantis tik grynai manąja intuityvia pasaulio matymo strategija susijusia su portretuojamojo aplinka, kurią sukūrė pats portretuojamasis. Jis sukūrė, pamiršo, paliko. Tad visą šią sukurtą ir apleistą paliktą aš susikroviau į savo fotografinį lagaminą.

Šiandien, Marija, jūsų fotografija atgimsta dialoge su tapyba. Kaip vertinate šį dialogą, kuo tapyba gali padėti fotografijai. Apie ką dabar pasakoja jūsų nuotraukos?

Marija: Stiprus mano ir Manto ryšys visada veikė ir skleidėsi puikiame dialoge. Vakariniai arbatos gėrimai, pokalbiai apie fotografiją, grafiką, tapybą, knygų iliustravimą, filmus ir t. t. Manau, kad šis dialogas nugulė drobėse, jis jau buvo užprogramuotas prieš daug metų. Patys nežinodami ėjome link tokio dialogo, kurį mes įgyvendinome. Tapybos ir fotografijos sintezė – tai nauja, bet įdomi mūsų gyvenimo patirtis.

Mantai, jūsų kaip kūrėjo evoliucijoje aš mačiau nuolatinius eksperimentus fotografijoje ir tapyboje. Ką šie eksperimentai jums reiškia? Kuri šių raiškų jums aktuali ir kuo? Kaip ir kodėl turi būti puoselėjami fotografijos ir tapybos dialogai?

Mantas: Man kūrybos eksperimentas – tai tiriamojo reiškinio stebėjimas. Jis vyksta siekiant atrasti nežinomas daiktų, objektų/subjektų savybes, nustatyti jų veikimo dėsnius bei patvirtinti ar paneigti kūryboje kylančias hipotezes, vis neapleidžiančias noro mąstyti apie skirtumus.

Anot Alberto Einsteino, skirtumai tarp praeities, dabarties ir ateities – tai tiesiog stabili iliuzija. Eksperimentai, kurie tiesiog vyksta tiek gyvenime, tiek kūryboje yra mano kraujyje. Eksperimentuoti verčia asmeninė patirtis ir nuolatinė saviugda. Eksperimentuose aš iš naujo aptinku fotografiją, kurią galima suvokti kaip jausmų ir patirčių atspindį.

Naujajame cikle susijungia Marijos fotografija su tapyba lyg su savotiška jausmų audra. Tiek fotografija, tiek tapyba man yra vienodai aktualios. Šios raiškos sustabdo ir demonstruoja tikrovę. Tiesa, tapyba skiriasi, juk jos meninė raiška priklauso nuo spalvos. Tad naujajame dialoge yra labai svarbus spalvinis fotografijos perkonstravimas.

Mantai, papasakokite kaip kilo idėja formuoti tapybos ir fotografijos dialogą? Kuo vadovaudamasis ėmėtės tapti ant savo mamos fotografijų? Ka ir kodėl

(http://www.snaujienc...

option=com_wbadve...

(http://www.snaujienc...

option=com_wbadve...

(http://www.snaujienc...

option=com_wbadve...

Padovan...

(http://www.snaujienc...

option=com_wbadve...

...jose išskyrėte?

Mantas: Viskas įvyko labai spontaniškai ir greitai, sąlygojant emocijoms ir tarpusavio susitarimui. Mane naujam kūrybos žingsniui skatina sėkminga neseniai įvykusi kelionė į Pietų Korėją, kurioje pristačiau personalinę parodą „Veido kalba“ (angl. „Language of the face“).

Mama man pasiūlė suvienyti fotografiją su grafiniu piešimu. Aš iš karto sutikau. Pradėjau svarstyti ir mąstyti, koku būdu ir kokią technologiją pasitelkęs galėčiau visa tai sukurti, neužgoždamas fotografijos naujomis detalėmis ir margais potėpiais. Gimė vaizdiniai, kuriuose jungėsi geometrinės formos kartu su mano mamos fotografijomis.

Man tikrai buvo gera ir malonu perkonstruoti nuotraukas, kurios mano gyvenimo biografijoje buvo taip pat labai svarbios, kaip ir mamai. Šias nuotraukas su mama ne tik aptardavome, bet ir pats pažinojau fotografuojamuosius. Kūrybai aš pasirinkau aliejinį dažą ir keliomis mentelėmis formavau tolygų tonavimą. Vienam kūriniai dekonstruoti pasirinkau ne daugiau trijų spalvų. Norėdamas išlaikyti estetinį mamos kūrybos braižą ir fotografuotų objektų bei portretų grynumą aš tapiau viena kryptimi ir taip sudariau savotiškus fotografiją papildančius reljefus.

Mantai, ar mamos fotografijose deklaruojami pasakojimai pasikeitė? Kaip dabar atrodo fotoatvaizdas naujajame santykiyje su tapyba? Apie ką kalba naujieji kūriniai? Naujojoje kūrinų kolekcijoje regiu minimalią tapybą, kone primenančią tik tam tikrų fotoploktumų padengimą vientisos spalvos potėpiais. Kodėl tokia forma? Ką ji suformuoja?

Mantas: Fotografijose deklaruojami pasakojimai pasikeitė tik papildant ir išryškinant ar paslepiant kompozicijose sugestijuojamas emocijas ir patirtis. Kūriniuose atsirado daugiau bendrinės, vientisos nuotakos. Čia net asmeniškumo ženklai ir ironija susijungė į vieną visumą. Anksčiau sukurtas žmogaus portretas dabar tapo labiau abstraktus ir sudaiktintas, kuriantis naują santykį su žiūrovu. Minimalizmas yra paradoksaliai artimas ir maksimalizmui. Tapyti minimaliai – tai nereiškia mąstyti irgi minimaliai, dažniausiai būna priešingai – mąstoma maksimaliai.

Tapyba vienoms nuotraukoms sukuria naujas erdvės ir daiktų santykių perspektyvas, kitose nuotraukose formos tampa suvienodėjusios ir plokščios. Vis tik kūriniuose tapybos pagalba išskirtos geometrinės formos yra gerai apgalvotos, jos kuria naują, kitokią apimtį turinčios erdvės įspūdį.

Marija ir Mantai, kaip vertinate savo naują kūrybos dialogą? Kaip naujieji kūriniai gali būti suprasti žiūrovų? Gal jau girdėjote atsiliepimų ir galite jais pasidalyti?

Mantas: Šis kūrybos dialogas – tai lyg staiga įvykęs ugnikalnio išsiveržimas. Mūsų kūriniai gali būti suprasti skirtingai... Nors fotografija labiausiai yra priklausoma nuo šviesos, tačiau naujoje kūrinų kolekcijoje labai svarbi tampa ir pati spalva. Vis dėlto parodų lankytojai yra smalsūs. Jei matome, kad žmogus ilgai stovi prie kūrinio, vadinasi, vyksta dialogas. O jei dialogas veikia, tai reiškia, kad kažkas jį tikrai intriguoja.

Dėkoju už puikų pokalbį ir linkiu jums naujų bei sėkmingų fotografijos bei tapybos dialogų. Skaitytojams norime priminti, kad doc. dr. R. Venckaus kritikos tekstus, parengtus ir publikuotus 2002–2018 m., galite skaityti elektroniniame archyve www.culture.venckus.eu. Apie jo kūrybą ir akademinę veiklą galite sužinoti apsilankę asmeninėje svetainėje www.venckus.eu, su fotografo veikla galite susipažinti – www.foto.venckus.eu, o apie jo skaitomus seminarus galite sužinoti www.seminar.venckus.eu. Doc. dr. R. Venckus tikisi sulaukti skaitytojų komentarų ir patarimų, kuriuos galite pateikti el. paštu remigijus@venckus.eu (mailto:remigijus@venckus.eu)remigijus@venckus.eu (mailto:remigijus@venckus.eu).

(<http://www.snaujienc...>
option=com_wbadve

(<http://www.snaujienc...>
option=com_wbadve

(<http://www.snaujienc...>
option=com_wbadve

Paieškos žodis:

Regionas:

Marijos ŠILEIKAITĖS-ČIČIRKIENĖS ir Manto MISEVIČIAUS-SIM nuotr.

[Ankstesnis \(/kultura-ir-pramogos/37200-susitikimas-su-knygos-vysla-per-lenkija-autoriumi-selemonu-paltanaviciumi.html\)](/kultura-ir-pramogos/37200-susitikimas-su-knygos-vysla-per-lenkija-autoriumi-selemonu-paltanaviciumi.html)

[Kitas \(/kultura-ir-pramogos/37201-siauliu-puciamuju-orkestro-koncertas.html\)](/kultura-ir-pramogos/37201-siauliu-puciamuju-orkestro-koncertas.html)

(http://www.snaujienc

option=com_wbadve

(http://www.snaujienc

option=com_wbadve

SPAUDO
RADIJO
TELEVIZIJ
RĖMIM
FONDA

„Šiaulių miš

(http://www.snaujienc

option=com_wbadve

SPAUDO
RADIJO
TELEVIZIJ
RĖMIM
FONDA

„Žinomi ne
Šiaulių 78

(http://www.snaujienc

option=com_wbadve

WWW.VISK
Pramonės g. 23

(http://www.snaujienc

option=com_wbadve

KORP

(http://www.snaujienc

option=com_wbadve

Prekės namams (http